

Äldrenämndens handikappråd

**Protokoll nr 2 fört vid äldrenämndens handikappråd sammanträde tisdagen
den 10 mars 2009 kl. 14.00 – 15.30**

Justerat den 13 mars 2009

Sylvia Stemme

Inger Handell

Ordförande Sylvia Stemme (Elöverkänsligas Riksförbund)

Vice ordförande Kjell Hammar (DHR)

Ledamöter
Inger Handell (NHR)
Barbro Ohlson (HRF)
Anita Runesved (FHLIS)

Förhinder: Yvonne Holmberg (A & A) och Lennart Nolte (SRF)

Dessutom närvarar Chatrin Engbo, Raili Karlsson, Inger Lisslö och Karin Gens.

§ 1 Närvarande

Sekreteraren noterar närvaro.

§ 2 Val av justerare

Utses Inger Handell att tillsammans med Sylvia Stemme justera dagens protokoll.

§ 3 Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordningen

Rådet anmäler några övriga frågor, varefter dagordningen fastställs.

§ 4 Anmälan av protokollsjustering HKR 1/2009-02-03

Anmälan läggs med godkännande till handlingarna.
Rådet har vid föregående möte beslutat att till kommunstyrelsens handikappråd m.fl. skicka ett brev rörande tillgänglighetsfrågor i huset på Swedenborgsgatan 20.

§ 5 Anmälan av protokollsjustering ÄN 1/2009-02-10

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 6 Anmälan av protokollsjustering KPR 1/2009-02-03

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 7 Skrivelse om seniorboenden i Högdalen

En skrivelse av Margareta Johansson (V) m.fl. om seniorboenden i Högdalen har ställts till äldrenämnden samt Micasa Fastigheter i Stockholm AB med ett förslag om att det vore bra med ett seniorboende i Högdalen där det bor många äldre i trevåningshus utan hiss.

*Äldreförvaltningen tar upp att det är viktigt att det ordinarie bostadsbeståndet anpassas så att det är möjligt att bo kvar även för äldre som så önskar (ärende dnr 111-107/2008 och 105-191/2007).
Med anledning av slutbetänkande: "Bo bra hela livet" (SOU 2008:113) kommer staden att se över möjligheterna att omvandla servicehus till så kallade trygghetsbostäder och/eller seniorboende för att skapa tillgängliga*

bostäder för äldre utanför socialtjänstlagens ram som de enskilda själv, utan biståndsbeslut, kan välja att flytta till.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

§ 8 Remiss: Bo bra hela livet – betänkande från äldreboendedelegationen

Äldrenämnden har fått möjlighet yttra sig över regeringens betänkande SOU 2008:113 "Bo bra hela livet".

Äldreförvaltningen ställer sig bl.a. positivt till äldreboendedelegationens förslag rörande införande av trygghetsbostäder och förslag att det skal vara frivilligt för kommunerna att utforma trygghetsbostäder utifrån sina lokala förutsättningar. Men det bör tydliggöras vilka kran som gäller för gemensamhetslokaler, personal, trygghetslarm och gemensamma måltider. Vid nybyggnation av trygghetsbostäder bör tillämpas krav om högre tillgänglighetsnivåer samt införas dessa krav för befintliga fastigheter och på det sättet underlätta att de med enkla medel kan fort omvandlas till trygghetsbostäder. Förslagen om att höja bostadstillägg samt att ersätta Socialtjänstlagens begrepp: "särskilt boende" med "vård- och omsorgsboende" och begreppet: "korttidsboende" med "korttidsvård" anser äldreförvaltningen är bra.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

§ 9 Remiss: Kultur för äldre – Ett samverkansprojekt mellan äldreförvaltningen och kulturförvaltningen

Äldreförvaltningen har tillsammans med kulturförvaltningen tagit fram ett samverkansprojekt "Kultur för äldre" i enlighet med stadens budget 2008. Projektet har genomförts som pilotprojektet i Rinkeby-Kista stadsdelsområde och avslutades 2008-12-31. Enligt utvärderingen (genomfört av Solving Bohlin & Strömberg) är måluppfyllelsen god eller mycket god. Projektet "Kultur för äldre" fortsätter även under år 2009 i samverkansform mellan äldreförvaltningen och kulturförvaltningen.

Äldreförvaltningen anser att det skulle vara värdefullt att projektet permanentas och omfattar hela staden.

Rådet gör följande uttalande:

"Rådet anser att effektmålet skall kompletteras med följande inför år 2009 och det fortsatta arbetet med kultur för äldre:

Effektmål:

- Att de äldre får en förbättrad fysisk och psykisk hälsa
- Att uppkomsten av fysiska och psykiska funktionshinder förhindras eller skjuts upp
- Att de äldre behöver färre mediciner

- Att kostnaderna för sjukvård och medicin minskar.
Rådet hoppas att projektet kommer att permanentas.”

§ 10 Uppföljning av MAR. Försök med medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) i Stockholms stad - rapport

Staden har på försök under 2008 inrättat två tjänster som medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) i syfte att utveckla den medicinska rehabiliteringsarbete och säkerställa en fortsatt hög kvalitet och säkerhet. Rapporten med en uppföljning av detta försök har gjorts av stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum hösten 2008.

Äldreförvaltningens uppfattning är att försöket med MAR-funktion visat sig vara positiv. Det är en angelägen uppgift att utveckla det funktionsbaserade, rehabiliterande och aktiverande arbete inom äldreomsorgens verksamheter. MAR har en viktig i detta arbete och kan bidra till att säkerställa kvaliteten inom stadens rehabiliteringsverksamhet. För att kunna bedöma hur MAR-funktionen ska organiseras på bästa sätt om försöket ska permanentas är det viktigt att ytterligare kartlägga MAR-uppdrag och arbetsuppgifter.

Rådet gör följande uttalande:

”Rådet anser det vara angeläget att snarast få en stadsövergripande MAR-funktion med en MAR i varje stadsdelsnämnd (eller dela MAR med annan stadsdelsnämnd). En väl fungerande MAR skulle kunna förhindra eller skjuta upp uppkomsten av olika typer av funktionshinder, både fysiska och psykiska.
Vi instämmer i att det är viktigt att MAR skall ha samma ansvarsområden som MAS.”

§ 11 Anmälan av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SoL) för 4 kvartal 2008

Enligt 16 kap. 6 f-h § SoL är kommunerna skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader. De kommuner som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som någon är berättigad till enligt beslut av kommunen, kan av länsrätten åläggas en särskild avgift.

Vid perioden slut den 31 december 2008 fanns 51 ej verkställda beslut. Samtliga beslut avser särskilt boende och i samtliga fall har den enskilde valt att vänta på önskat boende, alternativt tackat nej till erbjudet boende. För helår 2008 har stadsdelsförvaltningarna rapporterat totalt 314 domar avseende äldreomsorgsinsatser varav 70 domar var mot stadsdelsnämndernas beslut.

Fr.o.m. 1:a kvartalet 2009 kommer redovisning av överklaganden till länsrätten att ske fortlöpande kvartalsvis i samband med rapporteringar av ej verkställda beslut.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

§ 12 Remiss angående inventering av kulturstöd, föreningsstöd och lokalstöd inom Stockholms stad

Kulturförvaltningen har under år 2008 gjort en inventering av vilka förvaltningar som betalar ut bidrag till frivilligorganisationer. Efter genomförd inventering föreslår kulturnämnden, beroende på olikheter och variationer avseende stadsdelsförvaltningarnas riktlinjer och kriterier vid bidragshanteringen av kulturstöd, att gemensamma riktlinjer ska gälla för staden avseende bidragsgivning/kulturstöd. Äldreförvaltningen betalar inte ut bidrag i form av kulturstöd.

Äldreförvaltningen anser att för förvaltningar som betalar ut kulturstöd dvs. kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna bör gemensamma riktlinjer höja kvaliteten och likställigheten vid bidragshanteringen.

Rådet lägger anmälan till handlingarna utan erinran.

§ 13 Äldreomsorgsinspektörernas årsrapport 2009 – avseende verksamhetsåret 2008

Äldreomsorgsinspektörernas årsrapport avseende verksamhetsåret 2008 pekar på brister i dokumentation, innehåll i dagen, låg bemanning samt brist på personkontinuitet liksom på alltför täta chefsbyten. Rapporten visar även att de goda exempel som äldreomsorgsinspektörerna tidigare lyft fram fortfarande utgör goda exempel men sällan har spridits till andra enheter. Erfarenheterna av dialogseminarierna är dock i huvudsak goda.

Äldreförvaltningen avser att fortsätta med dialogseminarier och därvid även uppmärksamma bemanningsfrågorna. Dokumentation är alltjämt ett angeläget ämne inom de utbildningar som äldreförvaltningen erbjuder liksom i bedömningskansliets fortsatta arbete. Att utveckla biståndsbedömningen blir ett allt viktigare medel för att styra mot god kvalitet i äldreomsorgen.

Rådet gör följande uttalande:

"I äldreomsorgsinspektörernas årsrapport 2009 i tjänsteutlåtandet önskar rådet följande kompletteringar av texten:

Sid. 2 i första stycket:

"När inspektionen är avslutad ska resultatet återföras till berörda enheter och i en rapport till den berörda nämnden, dess pensionärsråd och dess handikappråd. Äldrenämnden tar ställning till rapporten och överlämnar den till berörd stadsdelsnämnd för beslut om åtgärder. Rapporten delges äldrenämndens

handikappråd och kommunstyrelsens pensionärsråd.”

Sid. 2 i tredje stycket andra meningen:

”Rapporten ska inlämnas till kommunstyrelsen och delges kommunstyrelsens pensionärsråd och dess handikappråd”.”

§ 14 Äldreombudsmannens årsrapport 2009 – avseende verksamhetsåret 2008

Äldreombudsmannens årsrapport redovisar vad äldre och närstående har för synpunkter, klagomål och frågor vad avser stadens äldreomsorg. Utifrån detta material föreslår äldreombudsmannen förslag till utvecklingsområden. Syftet är att resultaten i årsrapporten ska bidra till diskussion och fortsatt kvalitetsutveckling inom äldreomsorgen.

Äldreförvaltningen delar i stort äldreombudsmannens synpunkter på utvecklingsområden. Det är viktigt att förvaltningen i arbetet med att utveckla äldreomsorgen i staden att där det är möjligt beakta vad som framkommit av årsrapporten. Förvaltningen anser dock att en del av det som framkommer i rapporten bör kunna åtgärdas och avhjälpas med hänvisning till de nya riktlinjerna och äldreplanen.

Rådet lägger anmälan till handlingarna utan erinran.

§ 15 Remiss: I den äldres tjänst. Äldreassistent – ett framtidsyrke (SOU 2008-126)

Äldreförvaltningen delar utredningens syn att omsorgspersonalens arbetsuppgifter framöver förskjuts mot omsorg och vård och att omsorg blir det nya yrkets, äldreassistentens, huvudsakliga arbetsområde. Äldreförvaltningen instämmer i utredarens förslag i betänkandet att en lägsta nivå för kompetens för personal som arbetar inom äldreomsorg behövs. Nivån ska vara nationellt likvärdig och formulerat i elva yrkeskrav. Förhållningssätt/värderingsförmåga genomsyrar alla yrkeskrav. Validering mot yrkeskrav är en bra möjlighet för personer som arbetat länge inom äldreomsorgen att få sina kunskaper bekräftade med ett kompetensbevis.

Äldreförvaltningen anser att de elva föreslagna yrkeskraven tydligt visar på yrkets komplexitet och att titeln Äldreassistent är bra. Som yrkeskraven redovisas i utredningen kräver de dock olika mycket utbildning och kan inte valideras på samma sätt. Äldreförvaltningen anser, i likhet med utredningen, att en lagreglering bör ske. En reglering gör det möjligt att få yrkeskraven att få genomslag nationellt. Äldreförvaltningen stöder utredningens förslag att det ska gå att nå äldreassistenttiteln via både utbildningsvägen och valideringsvägen. Äldreförvaltningen anser att det behövs mycket tydliga riktlinjer för validering så att all valideringen blir likvärdig.

Rådet gör följande uttalande:

”Rådet anser att nedanstående punkter skall ingå i de nationella yrkeskraven. Vi vill uppmärksamma att de funktionshindrade är extra utsatta eftersom de är både funktionshindrade och äldre.

Punkterna kan eventuellt föras in i Betänkande (SOU 2008:126)

”I den äldres tjänst” under kap. 4.6 Funktionsbevarande omsorg:

- Utbildning om olika typer av funktionshinder, även de dolda
- Bemötande av funktionshindrade
- Kunskaper, för att kunna verkställa de funktionshindrades behov
t.ex. ta kontakter med syn- och hörselkonsulenter och informatörer i andra handikappförbund.”

§ 16 Tillgänglighet

- Ett samråd angående anpassning av konferenslokalerna vid Södra Station för elöverkänsliga ägde rum den 25 februari 2009 i konferenslokalen på Swedenborgsgatan 20A.
- Kvarstår att verkställa åtgärder, som beslutades vid sammanträdet den 25 februari 2009.
- Kvarstår att verkställa åtgärder för synskadade och personer med rörelse- och andra funktionsnedsättningar / Synskadades Riksförbund (SRF) och De Handikappades Riksförbund (DHR).
- Rådet har skickat en skrivelse till kommunstyrelsens handikappråd (2009-03-07) rörande tillgänglighetsfrågor i huset på Swedenborgsgatan 20. Kopia till fastighetsansvarig och till funktionshindersombudsmannen (FO).

§ 17 Kvarstående frågor

- Rådet bjuder in äldreombudsmannen Lotta Burenus till ett av sina sammanträden sammanträde under våren 2009.

§ 18 Förvaltningschefens information

Chatrin Engbo informerade om följande:

- Landstingets pensionärsråd inbjuder HKR till en presentation av långtidsutredningen om hälso- och sjukvården i Stockholms läns Landsting den 16 mars 2009 kl. 9-12 i landstingets lokaler på Hantverkargatan 45. Rådet kan anmäla sitt deltagande direkt till arrangören.

- En muntlig dragning av Stockholms SNAC-utredningen kommer att göras på nästa sammanträde och materialet kommer att delas ut i pappersform.

§ 19 Övriga frågor

- Rådet diskuterade studiebesöket på äldreboendet Kattrumpstullen den 5 mars 2009.
- Rådet tackade för den fina lunchen i februari 2009 på Melanders Fisk.
- Till referensgruppen för äldreboende med anledning av Äldredelegationens slutbetänkande har rådet utsett Barbro Ohlson och Sylvia Stemme som ersättare.
- Till referensgruppen för Brott mot äldre har rådet utsett Anita Runesved och Yvonne Holmberg som ersättare.
- Rådet framför en fråga om möjligheten att få arvode för deltagande i studiebesök på Solberga vård- och omsorgsboende och Kattrumpstullens vård- och omsorgsboende.

Vid protokollet

Barbara Ahlmark
Rådets sekreterare